

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**AUDITO ATASKAITA
ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2022 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMO,
LĖŠŲ BEI TURTO NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO
VERTINIMAS**

2023 m. liepos 13 d. Nr. 5 - 3
Šilalė

Šilalės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatas, savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

Auditą atliko: Savivaldybės kontrolierė Liucija Kiniulienė.

Audito ataskaita pateikta Savivaldybės Merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijai.

Su audito ataskaita galima susipažinti

Šilalės rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu: www.silale.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
IŽANGA	5
AUDITO REZULTATAI.....	7
1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS.....	7
1.1. Savivaldybės metiniame (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų	7
1.2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje duomenys teisingi	8
2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO RODIKLIAI	9
2.1. Savivaldybės biudžeto apžvalga	9
2.2. Savivaldybės biudžeto pajamos	10
2.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos	11
3. SAVIVALDYBĖS MOKĖTINOS SUMOS IR SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI.....	14
4. BIUDŽETO LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	15
REKOMENDACIJOS.....	17
1 priedas. Audito apimtis ir metodai	19
2 priedas. Raštai įstaigoms dėl nustatytų audito dalykų	23

PAGRINDINIAI FAKTAI

106 779,9 tūkst. Eur

- Savivaldybės turtas 2022-12-31
(padidėjo 3,7 proc.)

41 101,8 tūkst. Eur

- Savivaldybės biudžeto pajamos
2022 m.
(padidėjo 17,9 proc.)

38 150,6 tūkst. Eur

- Savivaldybės biudžeto išlaidos
2022 m.
(padidėjo 15,9 proc.)

2 471,7 tūkst. Eur

- Savivaldybės skoliniai
įsipareigojimai 2022-12-31
(sumažėjo 20,5 proc.)

26

- subjektų duomenys konsoliduoti
KFAR

35

- subjektų duomenys konsoliduoti
BVAR

IŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais atlikome 2022 metų Šilalės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Savivaldybės tarybos kompetencija

Savivaldybės taryba tvirtina, o esant reikalui tikslina Savivaldybės biudžetą, tvirtina Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato šio Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką¹.

Savivaldybės administracijos kompetencija

Savivaldybės administracija, remdamasi įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybės statistikos duomenimis, patvirtintais Savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, taip pat Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais, parengia Savivaldybės biudžeto projektą ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti²; organizuoja Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą³; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą⁴; rengia Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį⁵ ir kartu su auditoriaus išvadomis, teikia Savivaldybės tarybai savivaldybės tarybos nustatyta tvarka⁶. Savivaldybės administracijos direktorius (nuo 2023-04-01 Meras) Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą⁷.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 15 str. 2 d. 12, 13, 19, 20 p.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821 (su vėlesniais pakeitimais), 26 str. 1, 2 d.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 4 d.

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 33 str. 3 d. 3 p.

⁵ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), 14 str. 2 d.

⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), 17 str. 10 d.

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 29 str. 8 d. 5 p.

Konsoliduojami subjektai

Savivaldybės konsoliduotųjų (viešojo sektoriaus subjektų grupės) ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių subjektų ataskaitų rinkiniai, kurių duomenys konsoliduojami į vieną ataskaitų rinkinį ir teikiami kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinys. Savivaldybės konsoliduotųjų (viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių) ataskaitų rinkinį sudaro: savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys⁸.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – KFAR) – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkiniai, sujungti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiami kaip vienas viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Jų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS). II lygio Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsolidavus III lygio viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) finansines ataskaitas. Visi 2022 m. konsolidavimo procese dalyvaujantys VSS nurodyti finansų ministro įsakymu patvirtintoje konsolidavimo schemoje. Vadovaujantis ja, į 2022 metų Savivaldybės KFAR įtrauktos 26 Savivaldybės kontroliuojamų VSS finansinės ataskaitos, iš jų 20 biudžetinių įstaigų, 5 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos ir Savivaldybės išdas. Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 5 bendrovių kapitalas, t. y. kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės, kurios nėra priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija⁹, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. 2022 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 35 asignavimų valdytojų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

Savivaldybės biudžeto paskirtis

Savivaldybės biudžetas – savarankiškas, Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 29 d., 6 str. 1 d.

⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 14 str. 2 d.

naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar (jų vykdomųjų institucijų) merų tvirtinamiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija¹⁰.

2022 metais Savivaldybės taryba patvirtino Savivaldybės biudžetą, kuriuo buvo patvirtintos 2022 metų Savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai. Už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai¹¹.

Audito ataskaitoje pateikiami tik šio audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, kurie įforminti audito darbo dokumentuose, o nepriklausoma nuomonė dėl Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškia audito išvadoje, kuri teikiama Savivaldybės tarybai. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS METINIO (KONSOLIDUOTŲJŲ) ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Savivaldybės metiniame (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹² Savivaldybės metinių (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rinkinys – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Iždo ir kitų Savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys.

¹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 65 str. 3 ir 7 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 7 str.

¹² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 29 d. ir 3 str. 4 d. ir 5 d.

Pagal finansų ministro patvirtintą 2022 metų konsolidavimo schemą¹³, Šilalės rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 26 viešojo sektoriaus subjektai. Vertinimo metu nustatyta, kad 26 viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2022 m. konsolidavimo scheme, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau - VSAKIS¹⁴), t. y. 20 biudžetinių įstaigų, 5 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos ir Iždas. Savivaldybės metinis konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys VSAKIS parengtas ir pateiktas nustatytais terminais¹⁵.

Parengtas 2022 m. Savivaldybės metinis konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys tikrintas ir analizuotas šiais aspektais: ataskaitų loginiai ryšiai, pateiktos sumos, tarpusavio sandorių eliminavimas, konsolidavimo įrašai, reikiamos informacijos pateikimas aiškinamajame rašte.

2022 metų Savivaldybės metinio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą į Savivaldybės grupę įtrauktą viešojo sektoriaus subjektų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Vertinti žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenys, jų atitiktis apskaitos registrų duomenims ir likučių teisingumas.

Pagal Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatyta.

Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Konsolidavime dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys VSAKIS yra teisingi ir patikimi.

1.2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje duomenys teisingi

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁶ savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys. 2022 metų Savivaldybės metinis biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal teisės aktų, reglamentuojančių šio rinkinio sudarymą, reikalavimus ir atitinka Biudžeto ir finansų skyriaus ir asignavimų valdytojų duomenis.

Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius, rengdamas Savivaldybės metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, remiasi Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų jai pateiktų

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023-01-27 įsakymas Nr. 1K-29 „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schemos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 1.52 p.

¹⁴ Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-12-16 įsakymas Nr. 1K-416 „Dėl 2022 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 29 d. ir 3 str. 4 d.

žemesnio lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių¹⁷ duomenimis ir į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenimis – Savivaldybės išdo rengiamomis ataskaitomis.

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO RODIKLIAI

2.1. Savivaldybės biudžeto apžvalga

- Šilalės rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis, Savivaldybės biudžeto pajamų planas buvo 37913,9 tūkst. Eur, įvykdyta 39168,1 tūkst. Eur, planas įvykdytas ir į biudžetą gauta 1254,2 tūkst. Eur arba 3,3 proc. pajamų daugiau negu planuota (finansinių įsipareigojimų prisiėmimo pajamos neįskaitomos).
- Didžiausią Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudarė gyventojų pajamų mokestis – 49,6 proc. (19442,3 tūkst. Eur) ir dotacijos 43,9 proc. (17183,9 tūkst. Eur).
- Šilalės rajono savivaldybė, vadovaudamasi Biudžeto sandaros įstatymu¹⁸ 32 straipsniu, grąžino Lietuvos Respublikos biudžetui 96,7 tūkst. Eur nepanaudotų specialiosios tikslinės dotacijos asignavimų.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymo¹⁹ 26 straipsnį savivaldybių tarybos biudžetus patvirtina per du mėnesius nuo valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo. 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymas²⁰ patvirtintas 2021-12-14 (įsigaliojo nuo 2021-12-23), savivaldybės 2022 metų biudžetas patvirtintas 2022-02-24.

2022-02-24 Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-23²¹ patvirtino 2022 metų Savivaldybės biudžetą – 35 210,3 tūkst. Eur pajamų (įskaitant likutį) ir 35 210,3 tūkst. Eur asignavimų. 14 biudžeto programų vykdymui patvirtinta 35 asignavimų valdytojams.

Biudžetinių metų eigoje dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, ministerijų priimtų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimo per 2022 metus Savivaldybės biudžetas buvo tikslinamas 7 kartus²². Po patikslinimų 2022 metų Savivaldybės biudžetas sudarė 39 847,6 tūkst. Eur pajamų (įskaitant likutį) ir 39 847,6 tūkst. Eur asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁰ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2021-12-14 Nr. XIV-745 (įsigaliojo nuo 2021-12-23).

²¹ Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2022-02-24 sprendimas Nr. T1-23 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto patvirtinimo“.

²² Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimai „Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2022-02-24 sprendimu Nr. T1-23 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“: 2022-05-31 Nr. T1-122, 2022-06-29 Nr. T1-151, 2022-07-28 Nr. T1-176, 2022-09-29 Nr. T1-213, 2022-11-24 Nr. T1-252, 2022-12-15 Nr. T1-266, 2022-12-29 Nr. T1-280.

2.2. Savivaldybės biudžeto pajamos

Biudžeto sandaros įstatyme nurodyta²³, kad savivaldybių biudžetų teisinis pagrindas yra savivaldybių tarybų priimti sprendimai dėl atitinkamų biudžetinių metų savivaldybių biudžetų patvirtinimo. Savivaldybės tarybos sprendime, be kitų duomenų, turi būti nurodoma bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal rūšis.

Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos, gautos iš valstybės biudžeto, pajamos, gautos iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo, ir kitos pajamos, kurių didesnę dalį sudaro pajamos už prekes ir paslaugas. Šilalės rajono savivaldybės taryba²⁴ patvirtino 2022 metų savivaldybės biudžeto pajamų planą – 35 210,3 tūkst. Eur (įskaitant metų pradžios lėšų likutį). Biudžetinių metų eigoje Savivaldybės taryba biudžeto pajamų planą tikslino septynis kartus. Daugiausia pajamų pokyčiui įtakos turėjo valstybės biudžeto skiriamų dotacijų, ES paramos lėšų pakeitimai. Patikslintas Savivaldybės 2022 metų biudžeto pajamų planas su skolintomis lėšomis sudarė 39 847,6 tūkst. Eur (1 lentelė).

Per metus biudžeto pajamų gauta 41 101,8 tūkst. Eur arba 1 254,2 tūkst. Eur (3,1 proc.) daugiau negu planuota, patikslintas pajamų planas įvykdytas 103,1 proc. (1 lentelė).

1 lentelė

(Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Vykdymas 2021 m.		2022 m.		Vykdymas 2022 m.	
		Suma	Proc.	Patikslintas planas	Įvykdymas	Suma	Proc.
1.	Mokesčiai, iš jų:	16659,8	107,1	18204,0	20075,5	1871,5	110,3
1.1.	pajamų mokestis	16092,2	107,6	17609,0	19442,3	1833,3	110,4
1.2.	turto mokesčiai	519,1	96,1	505,0	553,5	48,5	109,6
1.3.	prekių ir paslaugų mokesčiai	48,5	97,0	90,0	79,7	-10,3	88,6
2.	Dotacijos	13932,1	96,4	17848,9	17183,9	-665,0	96,3
3.	Kitos pajamos	1290,5	88,8	1821,0	1877,1	56,1	103,1
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	79,9	177,6	40,0	31,6	-8,4	79,0
	Visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai	31962,3	101,5	37913,9	39168,1	1254,2	103,3
	Skolintos lėšos	550,0	-	0	0	-	-
	Metų pradžios lėšų likutis	2345,5	-	1933,7	1933,7	-	-
	IŠ VISO	34857,8	101,5	39847,6	41101,8	1254,2	103,1

Šaltinis – 2021 ir 2022 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai.

Didžiausią mokestinių pajamų dalį (96,8 proc.) sudaro gyventojų pajamų mokestis. Planas įvykdytas 110,4 proc., gauta 1 833,3 tūkst. Eur pajamų daugiau negu planuota, lyginant su 2021 m., šio mokesčio gauta 3 350,1 tūkst. Eur daugiau. Turto mokesčio pajamų planas įvykdytas 109,6 proc.,

²³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 8 str. 2 d., 26 str. 4 d.

²⁴ Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2022-02-24 sprendimas Nr. T1-23 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto patvirtinimo“.

gauta 48,5 tūkst. Eur daugiau. Biudžeto pajamų planas pagal visas rūšis įvykdytas – 103,1 proc., daugiau gauta 1254,2 tūkst. Eur pajamų. Į savivaldybės biudžetą negauta valstybės biudžeto dotacijų – 665,0 tūkst. Eur arba įvykdyta 96,3 proc.

Gauta neplanuoto turto mokesčio daugiau 48,5 tūkst. Eur arba planas įvykdytas 109,6 proc., mažiau pajamų gauta iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo – 8,4 tūkst. Eur arba įvykdyta 78,0 proc.

2022 metais Savivaldybės taryba savo sprendimais suteikė: žemės mokesčio lengvatų (sumažinant arba visai atleidžiant nuo žemės mokesčio) už 140,9 tūkst. Eur²⁵, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą – 6,9 tūkst. Eur²⁶.

2.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos

Šilalės rajono savivaldybės taryba patvirtino²⁷ Savivaldybės 2022 m. biudžeto asignavimus išlaidoms – 35 210,3 tūkst. Eur (įskaitant 2021 m. nepanaudotą lėšų likutį). Metų eigoje asignavimų planas buvo tikslinamas septynis kartus, patikslintas asignavimų planas – 39 847,7 tūkst. Eur, iš jų:

- asignavimai išlaidoms 32 827,6 tūkst. Eur, arba 82,4 proc. visų asignavimų, iš to skaičiaus 61,8 proc. darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms;
- asignavimai turtui įsigyti 6 375,2 tūkst. Eur, arba 16,0 proc. visų asignavimų;
- asignavimai paskolų grąžinimui 644,9 tūkst. Eur, arba 1,6 proc. visų asignavimų.

Savivaldybės biudžeto išlaidų plano vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav., 2-sav.) duomenimis, asignavimų panaudota 38 150,6 tūkst. Eur, arba 95,7 proc. visų patvirtintų lėšų. Asignavimų panaudojimo duomenys pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė
(Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkst. Eur)

Rodikliai	Įvykdy- mas 2021 m.	Patikslintas 2022 m. planas	Įvykdymas 2022 m.	2022 m. plano įvykdymas		2022 m. išlaidų palyginimas su 2021 m. įvykdymu		Išlaidų įvykdy- mo struktū- ra proc. 2022 m.
				Suma (4-3)	Proc.	Suma (4-2)	Proc.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bendra asignavimų suma, iš jų:	32924,1	39847,7	38150,6	-1697,1	95,7	5226,5	15,9	100,0
▪ Išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui	17652,2	20300,9	20166,2	-134,7	99,3	2514,0	14,2	52,9
▪ Išlaidos prekių ir paslaugų naudojimui	5034,7	7217,5	6818,3	-399,2	94,5	1783,6	35,4	17,9
▪ Išlaidos socialinėms išmokoms (pašalpoms)	3127,6	4188,2	4084,1	-104,1	97,5	956,5	30,6	10,7

²⁵ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR FM 26375,2023-04-20 raštas Nr. R-1532 „Dėl negautų pajamų taikant mokesčių lengvatas“.

²⁶ UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo 2023-01-19 raštas Nr. IS-36 „Dėl 2022 metais taikytų lengvatų vietinės rinkliavos už komunalines atliekas mokėtojams lėšų“.

²⁷ Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2022-02-24 sprendimas Nr. T1-23 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto patvirtinimo“.

▪ Materialiojo ir nematerialiojo bei finansinio turto įsigijimo išlaidos	4251,5	6375,2	5512,3	-862,9	86,5	1260,8	29,7	14,4
▪ Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos (grąžintos skolos)	1653,7	644,9	644,5	-0,4	99,9	-1009,2	-61,0	1,7
▪ Kitos išlaidos	1204,4	1121,0	925,2	-195,8	82,5	-279,2	-23,2	2,4

Palyginus su 2021 metais (forma 1-sav., 2-sav.), ataskaitinių metų biudžeto išlaidos padidėjo 5226,5 tūkst. Eur arba 15,9 proc. Didžiausią Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 52,9 proc., lyginant su 2021 m. padidėjo 14,2 proc. Išlaidos prekėms ir paslaugoms sudaro 17,9 proc. nuo visų išlaidų ir lyginant su 2021 m. padidėjo 35,4 proc. Išlaidos socialinėms išmokoms sudarė 10,6 proc. visų išlaidų ir lyginant su 2021 m. padidėjo 30,6 proc. Išlaidos turtui įsigyti sudarė 14,4 proc. visų išlaidų ir lyginant su 2021 m. padidėjo – 29,7 proc.

Metinėse biudžeto vykdymo ataskaitose (forma Nr. 1-sav. ir Nr. 2-sav.) pateiktas Savivaldybės 2022 m. biudžeto asignavimų panaudojimas pagal valstybės funkcijas. Savivaldybės biudžeto 2022 m. išlaidų pagal funkcinę klasifikaciją plano vykdymo analizė pateikiama 3 lentelėje:

3 lentelė
(Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkst. Eur)

Funkcinės klasifikacijos kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Patikslintas planas	Įvykdyta	Rezultatas		Lyginamasis svoris visose išlaidose, proc.
				Skirtumas (4 sk. – 3 sk.)	Proc.	
1	2	3	4	5	6	7
1	Bendros valstybės paslaugos	3693,3	3513,1	-180,2	95,1	9,2
2	Gynyba	45,9	45,9	0	100,0	0,1
3	Viešojoji tvarka ir visuomenės apsauga	708,4	708,4	0	100,0	1,8
4	Ekonomika	4275,9	3624,3	-651,6	84,8	9,5
5	Aplinkos apsauga	1776,4	1510,7	-265,7	85,0	4,0
6	Būstas ir komunalinis ūkis	1055,4	909,7	-145,7	86,2	2,4
7	Sveikatos apsauga	454,6	432,8	-21,8	95,2	1,1
8	Poilsis, kultūra ir religija	5007,6	4907,8	-99,8	98,0	12,9
9	Švietimas	15243,1	15130,5	-112,6	99,3	39,7
10	Socialinė apsauga	6942,2	6722,9	-219,3	96,8	17,6
	IŠ VISO ASIGNAVIMŲ	39202,8	37506,1	-1696,7	95,7	x
	<i>Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos (grąžintos paskolos)</i>	<i>644,9</i>	<i>644,5</i>	<i>-0,4</i>	<i>99,9</i>	<i>1,7</i>
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	39847,7	38150,6	-1697,1	95,7	100,0

2022 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimas yra mažesnis pagal aštuonis valstybės funkcinės klasifikacijos kodus. Savivaldybės biudžeto išlaidų struktūroje pagal valstybės funkcinę klasifikaciją daugiausiai asignavimų skirta ir panaudota švietimui – 39,7 proc. visų išlaidų (palyginus su 2021 m. padidėjo 18,0 proc.), išlaidos socialinei apsaugai sudaro 17,6 proc. (palyginus

su 2021 m. padidėjo 30,8 proc.), išlaidos ekonomikai – 9,5 proc. (palyginus su 2021 m. padidėjo 2,4 proc.), išlaidos poilsiui, kultūrai ir religijai – 12,9 proc. (palyginus su 2021 m. padidėjo 47,8 proc.), bendros valstybės paslaugos – 9,2 proc. (palyginus su 2021 m. padidėjo 10,8 proc.).

Metų pabaigoje nepanaudoti asignavimai sudarė 1697,1 tūkst. Eur. Kiekybiniu aspektu daugiausiai planuotų asignavimų nepanaudota ekonomikai – 651,6 tūkst. Eur, aplinkos apsaugai – 265,7 tūkst. Eur, socialinei apsaugai – 219,3 tūkst. Eur, bendrosioms valstybės paslaugoms – 180,2 tūkst. Eur, būstui ir komunaliniam ūkiui – 145,7 tūkst. Eur, švietimui – 112,6 tūkst. Eur, poilsiui, kultūrai ir religijai – 99,8 tūkst. Eur ir sveikatos apsaugai – 21,8 tūkst. Eur.

Duomenys apie Savivaldybės 2022 metų biudžeto asignavimų paskirstymą pagal programas (įskaitant patikslinimus) ir įvykdymą pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė
(Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkst. Eur)

Progr mos Nr.	Programos pavadinimas	Patikslintas planas	Įvykdyta	Nukrypimas nuo plano (4 sk. – 5 sk.)
1	2	3	4	5
01	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programa	4214,5	4033,9	-180,6
02	Aplinkos apsaugos ir gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimo gyvenamojoje aplinkoje programa	214,8	108,9	-105,9
03	Šilalės rajono viešosios tvarkos ir visuomenės priešgaisrinės apsaugos programa	13,0	12,1	-0,9
04	Sveikatos apsaugos programa	133,0	115,5	-17,5
05	Kultūros ugdymo ir etnokultūros puoselėjimo programa	2568,8	2538,4	-30,4
06	Kūno kultūros ir sporto programa	88,7	88,7	0
07	Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	15325,7	15164,9	-160,8
08	Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa	3405,7	3310,2	-95,5
09	Socialinės apsaugos plėtojimo programa	5150,0	5023,2	-126,8
10	Žemės ūkio plėtros ir melioracijos programa	668,2	466,5	-201,7
11	Komunalinio ūkio ir turto programa	3329,1	3136,7	-192,4
12	2021-2023 metų Šilalės rajono savivaldybės investicijų programa	2160,0	2159,9	-0,1
13	Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	2558,2	1973,7	-584,5
14	Jaunimo politikos įgyvendinimo programa	18,0	18,0	0
Iš viso 14 programų asignavimų:		39847,7	38150,6	-1697,1

2022 metais buvo vykdoma 14 programų. Programų priemonių įgyvendinimui nepanaudota 1697,1 tūkst. Eur. Planuotų asignavimų nepanaudota dėl: laiku nepradėtų vykdyti projektų – tai darė įtaką Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programos vykdymui (584,5 tūkst. Eur), rajone sumažėjusio mokinių skaičiaus mažėjo nemokamo maitinimo ir mokymo reikmėms skirtų išlaidų – tai darė įtaką Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programos vykdymui (160,8 tūkst. Eur); per didelis prognozuotas pajamų planas ir negautos pajamos už

teikiamas paslaugas įtakoją Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programos vykdymą (180,6 tūkst. Eur) bei Socialinės apsaugos plėtojimo programos vykdymą (126,8 tūkst. Eur); per didelis prognozuotas pajamų planas turėjo įtakos ir kitoms programoms.

Biudžeto lėšų likutis audituojamo laikotarpio pradžioje buvo 1933,7 tūkst. Eur, laikotarpio pabaigoje – 2951,2 tūkst. Eur, padidėjo 1017,5 tūkst. Eur arba 52,6 proc. Biudžeto lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje biudžeto vykdymo ataskaitoje (forma 1-sav.) nurodytas teisingai.

3. SAVIVALDYBĖS MOKĖTINOS SUMOS IR SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Savivaldybės mokėtinios sumos (be paskolų grąžinimo) 2023 m. sausio 1 d. lyginant su 2022 m. sausio 1 d. sumomis padidėjo 633,3 tūkst. Eur arba 108,5 proc. Nesilaikoma 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo reikalavimo²⁸, kad 2023 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (be paskolų) turi būti ne didesnis už 2022 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

Savivaldybės mokėtinios sumos ir skoliniai įsipareigojimai²⁹ 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 3597,8 tūkst. Eur, lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d., padidėjo 10,2 tūkst. Eur. Didžiausią dalį mokėtinų sumų sudarė paskolos – 2381,0 tūkst. Eur arba 66,2 proc., kitas mokėtinas sumas sudarė mokėtinios sumos už prekes ir paslaugas – 253,9 tūkst. Eur, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų – 2,4 tūkst. Eur bei turto įsigijimo išlaidos – 23,6 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad įsiskolinimas socialinių išmokų išlaidomis – 931,8 tūkst. Eur, per metus padidėjo 803,7 tūkst. Eur arba 727,4 proc.

Savivaldybės negrąžintų paskolų likutis 2022 m. pradžioje buvo 3108,3 tūkst. Eur. 2022 metais Savivaldybė paėmė 21,6 tūkst. Eur paskolų³⁰ ir per metus grąžino 658,2 tūkst. Eur, sumokėjo palūkanų 48,8 tūkst. Eur. Negrąžintų paskolų likutis metų pabaigoje siekė 2471,7 tūkst. Eur³¹. Per 2022 metus skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms sumažėjo 636,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės taryba kontroliuojamiems subjektams yra suteikusi 138,9 tūkst. Eur garantijų.

Pažymėtina, kad skolintos lėšos (ilgalaikės paskolos) pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo³² nuostatas gali būti naudojamos tik investicijų projektams finansuoti. Savivaldybės 2022 m. skolos, metinė grynojo skolinimosi suma bei suteiktų garantijų suma neviršijo

²⁸ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2021-12-14 Nr. XIV-745, 13 str. 3 d.

²⁹ Šilalės rajono savivaldybės mokėtinų sumų 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių 9 priedas).

³⁰ Įsipareigojimai – daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“.

³¹ Šilalės rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių 10 priedas).

³² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytų skolinimosi ir garantijų limitų³³ - savivaldybė 2022 metais ilgalaikių ar trumpalaikių paskolų neėmė.

4. BIUDŽETO LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme³⁴ nurodyta įstaigos vadovo pareiga užtikrinti racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą.

Kiekvienais metais atlikdami savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą kartu vertiname ir savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą. Audito planavimo etape atrinktose įstaigose (Savivaldybės administracijoje ir Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazijoje) pasirinktose srityse atliktos audito procedūros:

- Darbo užmokesčio srityje vertinta, ar administracijos ir kitų darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai, pareiginės algos, priedai, priemokos ir išmokos nustatyti teisingai ir atitinka teisės aktuose patvirtintus dydžius; ar teisingai, laikantis teisės aktų reikalavimų, nustatytos išeitinės piniginės išmokos, kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas atleidžiamiesiems darbuotojams.
- Vertinta, ar ilgalaikis turtas įsigytas teisės aktų nustatyta tvarka, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano, ar turtas naudojamas, perduodamas arba nurašomas laikantis teisės aktų reikalavimų.
- Vertinta, ar laikytasi Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatų dėl vienkartinį ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo rajono gyventojams.

Turto įsigijimo ir valdymo srityje nustatyta, kad:

Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazijoje

- Nesivadovaujama 12-ojo VSAFAS³⁵ nuostatomis:
 - Kitas ilgalaikis materialusis turtas (2 vnt.), kurio įsigijimo vertė yra 1294,0 Eur priskirtas Mašinų ir įrenginių grupei, nusidėvėjimo normatyvas taikytas kaip grupės „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ kuriai šis turtas ir priklauso.

³³ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2021-12-14 Nr. XIV-745, 13 str.

³⁴ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-15 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais), 9 str. 2 d. 6 p.

³⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), XIV skyrius.

Audito metu įstaiga neteisingai apskaitytą turtą pergrupavo ir teisingai parodė finansinių ataskaitų rinkinyje.

Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo srityje nustatyta, kad:

Šilalės rajono savivaldybės administracijoje

- Nesivadovaujama Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo³⁶ nuostatomis:
 - Didelė dalis Vienkartinių ir tikslinių pašalpų, skirtų ir išmokėtų rajono gyventojams (sergantiems onkologinėmis ligomis), kurie neatitinka įstatyme nurodyto nepasiturinčių gyventojų, kurie turi teisę gauti piniginę socialinę paramą statusui.
 - Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Šilalės rajone tvarkos aprašas³⁷ prieštarauja įstatymo paskirčiai, nėra atsižvelgta į šiame įstatyme nustatytus piniginės socialinės paramos teikimo (socialinio teisingumo ir veiksmingumo, visapusiškumo bei lygių galimybių) principus; šiame apraše netinkamai nustatyti atvejai, kada gali būti paskirta vienkartinė ar tikslinė pašalpa bei jos dydis (aprašė suformuluota frazė „nevertinant pajamų“, kas gali būti suprasta kaip galimybė skirti visiems gyventojams pašalpas neatsižvelgiant į jų pajamas).
 - Socialinės paramos skyrimo komisijos³⁸ darbas parodo, kad galimai pašalpos skirstomos neskaidriai: protokoluose nenurodyta, dėl kokių priežasčių buvo skirta didesnė ar mažesnė pašalpa, taip pat nenurodyta, dėl kokių priežasčių kai kurie gavėjai gavo pašalpas po kelis kartus per metus, be to, komisijos nario tarnybinis pranešimas administracijos direktoriui apie atsisakymą dalyvauti komisijos darbe, parodo, kad komisijos darbas yra netinkamas, pranešime nurodyta, kad „komisijos pirmininkės teigimu „komisijos narių nuomonė jai nesvarbi, ji ją žino ir komisijos nariai savo nuomonę gali pasilikti sau“.

Daugiau informacijos šiuo klausimu buvo pateikta Audito procedūrų ataskaitoje „Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo teisėtumo vertinimas“³⁹, kuri yra šios ataskaitos sudėtinė dalis.

³⁶ Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, 2003-07-01 Nr. IX-1675 (su vėlesniais pakeitimais).

³⁷ Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2020-11-27 sprendimas Nr. T1-302 „Dėl Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Šilalės rajone tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³⁸ Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-01-07 įsakymas Nr. DĮV-21 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyrimo komisijos sudarymo“ pasikeitė 2022-10-20 įsakymas Nr. DĮV-786

³⁹ Šilalės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2023-02-24 audito procedūrų ataskaita Nr. 5-1 „Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo teisėtumo vertinimas“, paskelbta Šilalės rajono savivaldybės interneto puslapyje www.silale.lt.

Kiti pastebėjimai

Nepriklausomi auditoriai atkreipė dėmesį, kad UAB Tauragės regiono atliekų centro finansiniai rodikliai⁴⁰ „rodo, kad yra reikšmingų neapibrėžtumų, galinčių kelti didelių abejonių dėl bendrovės galimybių tęsti veiklą“.

REKOMENDACIJOS

Savivaldybės merui ir savivaldybės administracijos direktoriui buvo pateiktos rekomendacijos (2023-02-24 ataskaitoje)⁴¹, kad nedelsiant pradėtų nustatytų trūkumų šalinimą ir iki 2023 m. balandžio 28 d. raštu informuotų Savivaldybės kontrolierių apie rekomendacijų įgyvendinimą. Į pateiktas rekomendacijas nebuvo sureaguota.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba atliko antikorupcinį vertinimą ir pateikė Antikorupcinio vertinimo išvadą⁴², kurioje nurodė kritinių antikorupcinių pastabų ir pasiūlymų bei įpareigojo per du mėnesius koreguoti aukščiau minėtą tvarkos aprašą, tačiau iki šiol niekas nesikeitė.

Audito metu raštu pateiktos rekomendacijos tebėra neįvykdytos. Įstaiga pateikė Rekomendacijų įgyvendinimo planą – numatė priemones rekomendacijoms vykdyti ir jų įgyvendinimo terminus.

Savivaldybės kontrolierė

Liucija Kiniulienė

⁴⁰ 2022-12-31 Bendrovė patyrė 622 tūkst. Eur nuostolį, o 2021 m. uždirbo 38 tūkst. Eur pelną, 2022-12-31 Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 977 tūkst. Eur, o 2021-12-31 tik 16 tūkst. Eur.

⁴¹ Šilalės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2023-02-24 audito procedūrų ataskaita Nr. 5-1 „Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo teisėtumo vertinimas“.

⁴² Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, 2023-03-20 išvada Nr. 4-01-2216 „Dėl vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Šilalės rajone tvarkos aprašo“.

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Nedelsiant inicijuoti Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Šilalės rajone tvarkos aprašo pakeitimus (atkreipti dėmesį į Lietuvos savivaldybių asociacijos 2021-06-22 raštu pateiktas savivaldybių administracijoms siūlomas rekomendacijas skiriant pašalpas ligos atveju).	Meras Savivaldybės administracija (direktorius)	Nedelsiant įgyvendinti nebuvo galimybės. Išsiųstas Specialiųjų tyrimų tarnybai Šilalės rajono savivaldybės mero 2023 m. gegužės 25 d. raštas Nr. T16-91 (2.20 Mr) „Dėl antikorupcinio vertinimo išvados dėl Vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Šilalės rajone tvarkos aprašo“ (toliau – Aprašas). Šilalės rajono savivaldybės mero 2023 m. birželio 23 d. potvarkis Nr. T3-115 „Dėl darbo grupės sudarymo“, sudaryta darbo grupė Aprašo projektui parengti. 2023 m. liepos 7 d. vyko darbo grupės posėdis. Parengtas Aprašo projektas bus teikiamas tarybai svarstyti.	Iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. Iki 2023 m. liepos 14 d. 2023 m. liepos 27 d.
2.	Nedelsiant pakeisti Šilalės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrimo komisiją (kurios sudėtyje nebūtinai turėtų būti Turto ir socialinės paramos skyriaus darbuotojai) ir jos veiklos nuostatus, deleguojant į Komisiją kompetentingus valstybės tarnautojus.	Savivaldybės administracija (direktorius)	Nedelsiant pakeisti Socialinės paramos komisijos sudėtį be Tarybos Aprašo pakeitimo nebuvo galimybės. Šilalės rajono savivaldybės mero 2023 m. birželio 23 d. potvarkis Nr. T3-115 „Dėl darbo grupės sudarymo“, sudaryta darbo grupė, kuri teiks Aprašo projektą merui ir tarybai svarstyti.	Iki 2023 m. liepos 14 d. 2023 m. liepos 27 d.

Atstovai ryšiams, atsakingi už savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

*Turto ir socialinės paramos skyriaus vedėja
(pareigos)*

*Reimunda Kibelienė
(vardas, pavardė)*

Plano sudarymo paaiškinimas:

1 – 3 lentelės stulpelius užpildo audito grupės vadovas arba kitas auditą atlikęs valstybės tarnautojas;

4 – 5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą, teisingumą ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- įvertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Auditas atliktas:

- pagal tarptautinius audito standartus.
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinta visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.
- Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis 2 proc. visų Savivaldybės biudžeto kasinių išlaidų, t. y. 763,0 tūkst. Eur ir turto pagal 2022 m. konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenis – 2135,6 tūkst. Eur. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito apimtis ir metodai:

- audituotas Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriaus parengtas Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – 20 savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondo-Iždas finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Taip pat šiame rinkinyje yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro savivaldybei priklausantis kontroliuojamų uždarytų akcinių bendrovių nuosavas kapitalas, tai penkios uždarnosios akcinės bendrovės: Uždaroji akcinė bendrovė (toliau – UAB) „Šilalės vandenys“, UAB „Šilalės autobusų parkas“, UAB „Šilalės šilumos tinklai“, UAB „Gedmina“, UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras ir penkios kontroliuojamos viešosios įstaigos, priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų: Viešoji įstaiga (toliau – VŠĮ) Kaltinėnų pirminės sveikatos priežiūros centras, VŠĮ Šilalės pirminės sveikatos priežiūros centras, VŠĮ Kvėdarnos ambulatorija, VŠĮ Laukuvos ambulatorija, VŠĮ Šilalės rajono ligoninė.

Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotą finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- ✓ Finansinės būklės ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Pinigų srautų ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Aiškinamasis raštas prie 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės atskaitomybės.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenimis turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto vertė – 106 779,86 tūkst. Eur, iš jų: ilgalaikis turtas – 97 913,04 tūkst. Eur, atsargos 423,46 tūkst. Eur, finansavimo sumos – 68 206,14 tūkst. Eur ir įsipareigojimai – 7 999,21 tūkst. Eur, iš jų ilgalaikiai įsipareigojimai – 1 963,76 tūkst. Eur ir trumpalaikiai įsipareigojimai 6 035,46 tūkst. Eur. Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje, 2022 m. pradžioje buvo iš viso 102 973,33 tūkst. Eur, pabaigoje – 106 779,86 tūkst. Eur⁴³.

▪ audituotas Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriaus parengtas Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – sudarytas iš Savivaldybės administracijos (+ Biudžeto ir finansų skyrius ir 14 seniūnijų) ir 19 biudžetinių įstaigų biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų bei Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo parengtos Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos pagrindu.

Šilalės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė:

- ✓ Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita, forma Nr. 1-sav.;
- ✓ Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita, forma Nr. 2-sav.;
- ✓ Savivaldybės 2022 m. biudžeto vykdymo ataskaitos aiškinamasis raštas.

Vadovautasi pateiktų formų: Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita; Mokėtinų sumų ataskaita 2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

Šilalės rajono savivaldybės funkcijoms vykdyti 2022 metais gauta 39 168,1 tūkst. Eur biudžeto pajamų, iš jų 17 183,9 tūkst. Eur valstybės dotacijų. Bendra gautų pajamų į Savivaldybės biudžetą suma 41 101,8 tūkst. Eur⁴⁴.

⁴³ Šilalės rajono savivaldybės Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, Finansinės būklės ataskaita pagal 2022-12-31 duomenis.

⁴⁴ Šilalės rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita forma Nr. 1-sav. duomenys.

2022 metais buvo vykdyta 14 programų, kurių finansavimui panaudota 38 150,6 tūkst. Eur⁴⁵. Programų priemonėms įgyvendinti Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 35 asignavimų valdytojams, iš kurių Savivaldybės administracijai skiriama apie 47,7 proc. visų asignavimų.

Audito metu, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, kad jos teisingai parodo Savivaldybės turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, grynąjį turtą, pajamas, sąnaudas, pinigų srautus, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami teisėtai, buvo vertinama apskaitos sistema, vidaus kontrolė, atlikta rizikos veiksnių analizė bei galima įtaka Savivaldybės biudžeto vykdymo bei finansinėms ataskaitoms, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, nustatytos svarbiausios audito sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros, analitinės procedūros bei nuoseklios peržiūros testai. Atliktos audito procedūros biudžeto pajamų vykdymo, biudžeto išlaidų vykdymo, asignavimų naudojimo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto, vienkartinių ir tikslinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo srityse. Šioms audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie, mūsų nuomone, geriausiai reprezentavo audito visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo ir analitinės procedūras.

Patikrinome konsolidavimo metu koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinių pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti ūkiniai įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.

Savivaldybės finansinių ataskaitų ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys, taip pat 2022 m. savivaldybės biudžeto vykdymas vertinti atsižvelgiant į:

- ✓ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą⁴⁶;
- ✓ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą⁴⁷;
- ✓ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁴⁸;
- ✓ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės⁴⁹;

⁴⁵ Šilalės rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita forma Nr. 1-sav. duomenys.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2021-12-14 Nr. XIV-745.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

- ✓ Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁵⁰;
- ✓ Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS);
- ✓ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą⁵¹
- ✓ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą⁵²;
- ✓ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymą⁵³;
- ✓ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymą⁵⁴;
- ✓ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą⁵⁵;
- ✓ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimą Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“;
- ✓ Inventorizacijos taisyklės⁵⁶;
- ✓ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją⁵⁷;
- ✓ Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymą⁵⁸;
- ✓ Kitus Savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymą reglamentuojančius teisės aktus.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai nuomonei pateikti dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵¹ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵³ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539.

⁵⁴ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas, 2016-09-14 Nr. XII-2603 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Pasikeitė 2022-06-15 Nr. 630.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253 (su vėlesniais pakeitimais).

*Audito ataskaita
Audito ataskaitos „Šilalės rajono savivaldybės
2022 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto
vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo, lėšų bei
turto naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo
vertinimas“
2 priedas*

Raštai įstaigoms dėl nustatytų audito dalykų

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas	Rašto (ataskaitos) data ir Nr.	Teiktų rekomendacijų skaičius
1.	Šilalės rajono savivaldybės administracijai	2023-02-24 Nr. 5-1	2